

Insinööri- ja Kiinteistötoimisto Havanka Oy

Keskuskatu 5, 39700 PARKANO
p. 040 833 9275, 0400-234 349,
email:havanka@kolumbus.fi
www.havanka.fi

Kunta	Parkano
Hankkeen tyyppi	Rakennusinventointi

Hankkeen lyhyt kuvaus

Parkanon kaupungin 1. kaupunginosaan (Keskusta) on Parkanon kaupungin toimielinten päätöksillä käynnistetty asemakaavan muutoksen laadinta. Suunnittelualue muodostuu yhdestä osasta.

Kaavamuutosalue on osa korttelia 1033. Muutoksen kohteena olevasta alueesta muodostuvat seuraavat yllä mainitun korttelin tontit: 9, 22, 23, 24, 25, 26 ja 27.

Alue rajautuu Satakunnankatuun, Koulukujaan, Koulukatuun, Parkanontiehen ja Kuttikallionkujaan. Alueen pinta-ala on 50999 m².

Alueella on 1950- luvulla rakennettu lukiorakennus, yhteiskoulurakennus, mikä on rakennettu 1960- luvun lopussa, tällä vuosikymmenellä rakennettu päiväkotia, useita omakotitaloja ja liiketiloja käsittäviä rakennuksia, jotka on rakennettu 1920- 1960- luvuilla.

Insinööri- ja kiinteistötoimisto Havanka Oy laati alueen rakennetun ympäristön selvityksen asemakaavan muutosta varten. Selvityksessä perehdyttiin alueen asutushistoriaan, sekä laadittiin rakennuskohtainen inventointi kaava-alueella olevasta rakennuskannasta.

Selvityksessä määriteltiin kulttuurihistoriallisesti, erityisesti rakennushistoriallisesti arvokkaaksi katsotut piirteet, joita alueen asemakaavoituksessa tulisi huomioida.

Työ toteutettiin ajalla 25.5- 3.6.2016. Työn toteutti Heikki Havanka (RI, HM).

Alueen historia

Välittömästi kaavamuutoksen kohteena olevan alueen eteläpuolella on Parkanon kirkko. Kirkkorakennus on valmistunut vuonna 1800. Liiteaineiston tietojen mukaan kirkon rakensi ilmeisesti Salomon Köykkä. Nykyinen uusrenessanssivuoraus tehtiin kirkkoon 1890- luvulla. Kirkkorakennusta on korjattu ja uudistettu 1900- luvulla. Eteläpuolella ovat myös kellotapuli, seurakuntatalo ja kotiseutumuseo.

Kaavan muutosalueella oleva Kuttikallionkuja on vanha tie, mikä on johtanut pohjoisesta kirkon alueelle. Muutosalueella on Kuttikallionkujan varrella kolme 1900- luvun alkupuoliskolla rakennettu taloa. Nämä kolme taloa ovat nykyisin Jari-Pekka Palosen, Esko Sirolan ja Pertti Husgafvelin omistuksessa. Kuttikallionkujan alapäässä nykyisen päiväkodin paikalla oli vielä

1960- luvulla tori. Siellä pidettiin myös eläinmarkkinoita. Muun muassa Karvian Tuulen kylän sikatilan omistaja myi siellä sianporsaita halukkaille.

Muun kaavamuutosalueen rakennuskanta on nuorempaa. Kaikki muut kohteet on rakennettu 1950- ja 1960- luvuilla.

Kohdeinventoinnit

Tontti 22

Nykyinen lukiorakennus

Nykyinen lukiorakennus on aikanaan rakennettu keskuskansakouluksi. Rakennus on rakennettu vuosina 1950-1951. Siihen on tehty laajennus 1990-luvulla. Ullakkotila rakennettiin studio- ym tilaksi 1990- luvun lopussa. Rakennus on betoni- ja tiilirakenteinen. Julkisivut on rapattu. Rakennuksen katto on verhottu Vartti- levyllä. Rakennus edustaa toteutusajankohdalle tyypillistä korkeata koulurakentamista. Rakennus on tyyllisesti yhtenäinen ja julkisivuiltaan hyväkuntoinen. Rakennuksessa on neljä kerrosta. Rakennuksen kokonaisala on 3 848 m². Tilavuus on 12 860 m³.

Rakennuksen kellarikerros on sisäilmaongelmien takia käyttökiellossa. Rakennus on tyylikäs kokonaisuus, mutta sisäilmaongelmat vaikeuttavat rakennuksen järkevää käyttöä.

Rakennuksen länsisivua

Eteläpääty

Itäsivu

Pohjois- ja länsisivuja

Yhteiskoulurakennus

Rakennuksen tontti on ostettu Parkanon seurakunnalta 1960-luvulla. Talo rakennettiin kansalaiskouluksi ja valmistui vuonna 1969. Se muuttui peruskoulun yläasteeksi vuonna 1974. Peruskoulun peruskorjaus ja laajennus toteutettiin vuonna 1984.

Rakennuksen julkisivut on verhottu punatiilellä ja siinä on myös puuverhottuja osia. Rakennus on rinteisessä maastossa ja pohjaratkaisultaan monimuotoinen. Koulutoiminnan lisäksi rakennuksessa on ollut muun muassa kaupunginkirjasto ja siellä on pidetty kaupunginvaltuuston kokouksia 1980-luvulla ennen nykyisen kaupungintalon valmistumista.

Rakennuksen kokonaisala on 4 741 m². Tilavuus on 16 243 m³.

Sisäilmaongelmien vuoksi rakennus ei ole koulukäytössä, vaan sen käyttö on kokonaan lopetettu. Edessä on rakennuksen purkaminen.

Itä- ja pohjoissivuja

Pohjoissivua

Itäsivua

Itä- ja eteläsivuja

Pohjoissivua

Länsisivua

Entinen eläinlääkärintalo

Talo on valmistunut vuonna 1962. Rakennukseen on tehty eläinlääkärin asunto ja vastaanottotilat. Pitkäaikainen eläinlääkäri Reino Nikkilä asui talossa aina eläkkeelle jäämiseen asti. Nikkilän jälkeen asunnossa asui seuraava eläinlääkäri Kristiina Oksanen. Oksanen muutettua pois asunto muutettiin päiväkotikäyttöön. Eläinlääkärin vastaanotto jatkui talossa vuoteen 2014 saakka. Rakennuksen kokonaisala on 278 m². Tilavuus on 1 300 m³.

Rakennus on heikohkossa kunnossa, eikä sillä ole arkkitehtonista arvoa.

Rakennuksen pohjoissivu Koulukujan varrella

Soimajärven talo

Väinö Soimajärvi toimi Parkanossa kunnanlääkärinä useiden vuosikymmenten ajan. Hän rakennutti Satakunnankadun varteen omakotitalon ja asui siinä kuolemaansa saakka. Talo valmistui vuonna 1961. Hänen tyttärensä Helinä Soimajärvi oli myös lääkäri ja asui talossa isänsä jälkeen. Hänellä oli myös yksityisvastaanotto talossa viime vuosiin saakka. Nykyisin talossa ei ole asukkaita. Talo on rapattu. Talo on rakennusajankohdalle tyypillinen. Piha-alue on hyvin hoidettu ja siinä on runsaasti istutuksia. Talon kerrosala on 144 m². Talo on kohtuullisessa kunnossa ja ulkonäöltään rakennusajankohtaa edustava.

Rakennuksen pohjois- ja länsisivut

Itäsivu

Tontti 9

Laineen talo

Kyseisen talon rakennutti Väinö Laine. Talo valmistui vuonna 1960. Talo on tyypillinen sen ajan talo. Talossa on kellarikerros ja kaksi asuntokerrosta. Väinö Laine teki kirjanpitoja ja toimi muun muassa Parkanon seurakunnan taloudenhoitajana. Laine piti toimistoa talonsa pohjakerroksessa vielä 1970-luvun alussa uuden seurakuntatalon valmistumiseen saakka.

Nykyisin talon omistavat Osmo ja Marja-Leena Laine. Osmo Laine on Väinö Laineen poika. Talossa ei asuta vakituisesti. Talon kerrosala on 143 m².

Talon itä- ja pohjoissivuja

Talon länsisivu

Entinen Leppäkosken Sähkö Oy:n talo

Talon rakennutti aikanaan Leppäkosken Sähkö Oy. Talo on Koulukadun ja Parkanontien kulmauksessa. Talossa oli alakerrassa yhtiön Parkanon toimitilat ja yläkerrassa oli paikallispäällikön asunto. Talo rakennettiin vuonna 1954. Talon julkisivut on rapattu. Samoihin aikoihin tontille oli rakennettu puurakenteinen talousrakennus, jonka kerrosala oli 38 m². Myöhemmin vuonna 1983 tontille rakennettiin autosuoja. Tämän rakennuksen kerrosala on 100 m² ja tilavuus 460 m³.

Talon omistajaksi tuli vuonna 2002 Juha Mustajärvi. Talo on nykyisin asuntokäytössä, mutta alakertatiloja käytetään myös Mustajärven yrityksen tarpeisiin. Rakennus on kohtuullisessa kunnossa.

Julkisivu Parkanontieltä

Kuva etelän suunnalta

Tontilla oleva talousrakennus, takana autotalli

Autotalli Koulukadun puolelta

Husgafvelin talo

Kyseinen talo on Kuttikallionkujan varrella. Talo on rakennettu vuonna 1920. Talon ensimmäinen omistaja oli Arvid Laine. Sen jälkeen omistajaksi tuli tytär Bertta Laine. Nykyinen omistaja Pertti Husgafvel on omistanut talon vuosikymmenten ajan. Husgafvel on kunnostanut talon perusteellisesti ja se muodostaa nykyisellään tyylikkään kokonaisuuden. Talo on rinteisellä paikalla. Tontilla on

talusrakennus, joka on rakennettu vuonna 1993 ja on kerrosalaltaan 24 m².

Talo etelän suunnasta

Talon länsisivu

Sirolan talo

Esko Sirolan kertoman mukaan tontin ensimmäinen asukas oli Mäkinen- niminen mies, jolla oli tontilla yhden huoneen asunto. Hänellä oli kutteja, joita hän paimensi mäellä. Tästä on tullut alueen nimi Kuttikallio. Mäkinen lienee kuitenkin ollut vuokralaisena. Rakennuksen omisti Arvid Laine. Arvid Laine oli rakennuttanut samaan taloon autotallin linja-autojen säilytystä varten. Liikennöitsijöitä olivat Ardian Moisio ja Artturi Tiura. Autot olivat yöajan rakennuksen tallissa. Talviaikana autot ajoivat alas Kuttikalliontietä ja käynnistettiin mäkistartilla.

Tontille perustivat 1940- luvulla Parkanon Villakarstaamo- nimisen yrityksen Viljo Sirola, Eero Koivisto ja Eino Ventelä. Viljo Sirola toimi kuorma-autoilijana, Eero Koivisto oli Ylä-Satakunta lehden päätoimittaja ja Eino Ventelä oli entinen kansanhuollon johtaja. Hän toimi yrityksessä päätoimisena työntekijänä. Sirola ja Koivisto jatkoivat entisissä töissään. Yritys perustettiin vuonna 1946. He olivat aluksi vuokralaisina Arvid Laineen tiloissa, mutta jo 29.11.1948 osti Parkanon Villakarstaamo Arvid Laineelta tontin, jossa olivat edellä kerrotut tilat.

Tontti erotettiin Arvid Laineen tontista. Siihen tehtiin 35 m² laajennus vuonna 1974.

Tontilla oleva rakennuksen nykyinen kerrosala on 156 m².

Vuonna 1950 Viljo Sirola ja Veikko Tuppela perustivat Parkanon Kehräämö- nimisen yrityksen.

Parkanon Villakarstaamon omistukset myös vaihtuivat, sillä Eino Ventelä myi osuutensa Viljo Sirolalle ja Eero Koivisto Veikko Tuppelalle. Nämä kaupat tehtiin vuosina 1952 ja 1953. Kuitenkin jo vuonna 1955 Viljo Sirola osti Veikko Tuppelan osuudet kehräämöstä ja karstaamosta pojalleen Esko Sirolalle.

Kehräämöllä oli paljon töitä. Parhaimmillaan oli 16 työntekijää.

Karstaus- ja kehräystoiminnot loppuivat 1960- luvun jälkipuoliskolla.

Yritys alkoi myydä muiden yritysten valmistamia tuotteita. Samalla käynnistyi myös ns. kulkukauppa. Esko Sirola toimitti tuotteita laajalle alueelle lähimaakuntiin. Hän kävi myös kauppaamassa tuotteita paikan päällä.

Viljo Sirola kuoli vuonna 1984, jonka jälkeen osaomistajiksi tulivat Esko Sirolan lapset Seppo ja Sirpa Sirola. He omistavat viidenneksen ja Esko Sirola 3/5 osaa.

Rakennuksessa toimii edelleen Esko Sirolan liike, jossa on tarjolla laaja valikoima alan tuotteita.

Talo on välttävässä kunnossa.

Rakennuksen sisääntulosivu

Palosen talo

Talo on valmistunut vuonna 1935. Asuinrakennuksen lisäksi tontilla on kaksi talousrakennusta. Vanhempi niistä on valmistunut vuonna samaan aikaan päärakennuksen kanssa. Uudempi talousrakennus on valmistunut vuonna 1985

Talon ensimmäiset omistajat olivat Väinö ja Eeva Sairanen. Heillä oli talossa vaatetusliike. Sairaset myivät talon vuonna 1958 Esteri Ikäheimoselle. Hän majoitti talossa yhteiskoululaisia.

Vuonna 1962 talon ostivat Valde ja Jenni Palonen. Heillä oli talossa vaatturiliike. Heidän jälkeensä omistajaksi tulivat Vilho ja Ritva Palonen. Tämä tapahtui vuonna 1984. Vilho Palonen oli Valde ja Jenni Palosen poika. Vilho Palonen piti tiloissa verhoomoliikettä.

Vuodesta 2013 alkaen talon omistajana on ollut Jari-Pekka Palonen. Hän on Vilho ja Ritva Palosen poika.

Liiketila oli kaksikerroksisen talon alakerrassa. Yläkerta on asuntona.

Asuntorakennuksen kerrosala on 199 m². Vuonna 1935 valmistuneen talousrakennuksen kokonaisala on 64 m². Uudempi talousrakennus on kerrosalaltaan 31 m².

Kaikki rakennukset ovat puurakenteisia. lautaverhottuja. Talo on kohtuullisessa kunnossa.

Talon Kuttilallionkujan puoleinen julkisivu

Talo lännen puoliselta sivulta

Uusi päiväkot

Uusi päiväkot valmistui vuonna 2013. Se rakennettiin vanhalle torialueelle. Alue on käyttämättömänä useiden vuosikymmenten ajan.

Rakennuksen kerrosala on 1171 m². Tilavuus on 5310 m³. Rakennus on pääosin tiilverhottu ja arkkitehtuuriltaan monimuotoinen.

Rakennuksen eteläsivua

Kuva länsisivulta

Kuva eteläsivulta

Parkano 3.6.2016

Heikki Havanka
RI, HM

Lähteet:

Jari Heiskanen, Parkanon rakennetun ympäristön
selvitys, FCG vuosi 2010

Taisto Seppänen Parkanon ABC vuosi 1988

Parkanon kaupunki rakennusvalvonta, rakennusluvut
tiedot vuodelta 2016

Esko Sirolan haastattelu ja kirjallinen aineisto, vuosi 2016

Ritva ja Jari-Pekka Palosen haastattelu, vuosi 2016

Omat tiedot vuosikymmenten ajalta